

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas**, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Vaitimėnų

(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Šilalės

valsčiaus

Tauragės

apskritis

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas

Kareika Julius

verslas

mokytojas

Gimimo vieta

Vingininkai, km. valsčius

Šilalė

apskritis

Tauragė

Adresas:

Šilalės pšt. Putrės pradžios mokykla, Vaitimėnų km.
Tauragės apskr.

Žinios surašytos 1935 m.

liepos

mėn.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomajā kalba parašītas	Vardas vietas žmonių ištarme	Senovinės vardo formas	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo									
1.			Abiščiukėnė		~ H. K.	Dirvos ir pievos.	Žemė mišrios sudėties, parvėsinus lygus.	10 ha	Vaitimėnų km. žemės pievų - vakarų krašte prie valdiškos mišros dešinės pusės kelio Vaitimėnų - Romės - Laukas.		Šioj žemėj yra du saiminiai, kurie turi čia trobesius.
2.		Legimas.	Legėms.		~ H. K.	Pievos, dirvos.	Žemė smėlis su molin, žema vieta.	apie 12 ha	Vasaros - rytų km. žemės krašte Macaičio nuosavybė.		
3.		Milžinkapis.	Milžkapės.		~ H. K.	Buvę kapai.	Smėlis; kiek pavilusi vieta apaugusi keliais medžiais.	1/2 ha	Vaitimėnų km. laukų pietų - rytų pusėj, vadintis "Zardaliai" žemėj.		Mažai bėra panašus į kapus; čia vasa rūšies bulvėms pilti.
4.		Šveršlaukis.	Šveršlauks.		~ H. K.	Grinin-rijos sodas.	Smėlis su žvyru. Lygi aplink miškas.	apie 2 ha	Prie dešinės pusės Vaitimėnų - Obelyno kelio kelio kairioj pusėj kaimo vak. galė.		Seniau žemė buvo kaimo, po to kiek laiko neturėjo vadinimo nuosavybės.
5.		Pasodos.	Pasódas.		~ H. K.	Ariama žemė ir pievos.	Žemė mišri. Šuolaidi ir vasaros rytus.	apie 30 ha	Vaitimėnų km. žemės vasaros vakarų pusėj, dešinėj pusėj Ringalių - Vaitimėnų kelio.		Šioj žemėj šiemet pastatė viešą koplyčią, kurioj vartais laukams pamašolė.
6.		Pelkutė.	Pelkutė.		~ H. K.	Vienas tik žemės pavadinimas.	juodžemis su traidžėmis pošlapia vieta.	apie 1 1/2 ha	Šuo Ringalių km. 1 1/2 km. atstų 400 m. į dešinę nuo Ringalių - Vaitimėnų kelio.		Seniau taip nebuvė vadinama; praminta snirstantis ir vensėdais.
7.		Rūdijs.	Rūdejs.		~ H. K.	Dviejų tik žemės pavadinimas.	Dirvos juodžemis su smėliu. Pievos šlapios su vėdinimis.	apie 15 ha	Vasaros vakarų km. žemės krašte, dešinėj Vaitimėnų - Deblis kelio, priena ini miško.		
8.		Škersiniai.	Škersėnė.		~ H. K.	Ariama žemė.	juodžemis su molin. Šuolaidi ir 5. vakarus.	apie 16 ha	Dešinėj pusėj Vaitimėnų - Obelyno kelio. Prie vryželių Vaitimėnų Romės - Laukas - Šilalė.		
9.		Spinkpelkė.	Spinkpelkė. Šaudobna.		~ H. K.	Šlapia pieva.	Durpžemė, rėdys. žema vieta.	apie 30 ha	Vakarų kaimo pusėj ini valdiško miško nuo Vaitimėnų - Šilalės kelio deš. kairėn 300 m.		Seniau čia buvė neš bendamas kaimas. Dabar išdalyta visoms gyventojams. Šaudobna praminta "nenaudojama".
10.		Šilas.	Šėls.		~ H. K.	Dviejų tik žemės pavadinimas.	Smėlis su žvyru.	apie 40 ha	Šuo Romės - Laukas km. ir rytus atstų 1 km. tarp miško. Prie Gaurių kelio.		
11.		Ubagpiamis.	Ubāgpiamis.		~ H. K.	Ganykla ir dirva.	Traidžėmė.	apie 4 ha	Kaimo žemės rytų pusėj 200 m. nuo Ringalių - Vaitimėnų kelio ir dešinės.		
12.		Vaitimėnai.	Vātimėnās.		~ H. K.	Kaimas.	Žemė mišri. paviršius: šilgai km. pavilusi bėra ties, įprastus nuolaidus.	4 x 2 km. 50 kiemų.	Tarp Romės - Laukas ir Deblis kaimas.		
13.		Vairadiškė, kitas Grauzaliai.	Vairādeskė, Grauzālė.		~ H. K.	Atmiro tik pavadinimas.	Dirvos smėlis, pievos šlapios dykžemės.	15 ha	Vakariniame kaimo krašte prie valdiško miško.		Grauzaliai "neberadi" - na, nes nupirktas iš Vairados, pradėta vadinti nauju vardu.
14.		Žalpi.	Žalpė.		~ H. K.	Upelis.			Teka Vaitimėnų km. vakarų - pietų pusėj.	Pradeda tekėti dviem šakom: viena iš "Rūdijs", kita iš "Pasodos".	Per valdišką mišką upelis sunkioji per teką, todėl jis kaimo paskandinęs daug pievų. Žemės tvarytojas žada pusašinti.
15.		Žardaliai.	Žardālė.		~ H. K.	Trijų tik pavadinimas.	Smėlis su molin.	33 ha	Šuo Ringalių km. ir vakarus 1 1/2 km. 200 m. į dešinę Ringalių - Vaitimėnų kelio.		Žemė pirata iš kaimo. Čia yra ir "Milžinkapis".

13 Istorinės žinios

Nr. 10. Silas. Ši žemė prie Vaitimėnų kaimo nepriklausė. Ji buvo valdiškos miško paloto dalis. Šiuo laikais ji buvo išdalyta eiguliams, iš kurių kiti nupirko. Kadangi tuodu tiečiai yra nuo kaimo atskirai, tai seniau oficialiuose raštuose turėjo atskirus pavadinimus: Vaitimėnai II.

14 Archeologinės žinios

Nr. 3. Milžinapis. Žmonės kartais kasinėdami raskę kaulų ir geležinių daiktų liekanų, kurie visiškai surūdiję, kad nebegalima pažinti. Spejama, kad iš kurių nors karys meto čia būrę paslėpti lobiai.

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 1. Abišėinkinė. Paminta dėl to, kad čia buvo girininkų kaimo sodybos. Nr. 3. Milžinapis - esą palaidoti milžinai. Nr. 5. Pasodos. Mat netoli tos vietos buvo šlapia žemė. Nr. 6. Belantė - šlapia žemė. Nr. 7. Šudija. Čia pievose yra rūdai. Nr. 8. Šersiniai. Žemės rėšiai čia yra sursai - atsidūrę i išilginius rėšius. Nr. 9. Spinkuplė. Kal pieva buvo šlapesnė, ji prieš saulę spindėjo, žmonių tarne spinkso. Nr. 10. Silas - žilo, miško žemė. Nr. 11. Ubagriannis. Kadaise čia pasipirgo ubagos - elgeta. Ž. K.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 3. Milžinapis. Pasakojama, kad čia esą palaidoti milžinai - negirdėti neregėti. Seniau žmonės iškasdams akiesinius žiedus su briliantais. Jie būrę nepaprastai dideli, milžiniški - kokios 10 centimetrų diametro. Forins tik milžinai, tegalėjęs nešioti ant savo storų pirštų. Ne vienas čia mėtęs ir prinigus degant ir didelius žuogaus grančius vaikščiojant. Ž. K.

Nr. 12. Vaitimėnai. Giežotėliai: vienas trauks, kito bėsa lauk. (vienas traukia, kitas bėso laukia) Jie nežinau, kurie pas Valanto mergą, ir žinosi. Mat Mankaičiuose pas Valantę buvusi visa žinanti tarnaitė. (Kad nežinau, nuėk pvy Valantės mergos, ji tau i pasakys) Du būsai, trets rupūrōks. Šiū šuni, udegā viint. (Šio šunis ragina, uodega musyja - nebėra kam eiti dirbti.) Vypai, pajondlami drātas panas, sako: Vjns rjts, kāp deryniū metu žydūtis (vienas rietas, kaip derynių metu žydūnas) Nasaryn vitam labaryt, ir būsi bagots. Vadinasi, uel. ansti, kiti tau laba pasakys.

Šūda siūnsk, vārna pagaus. Dainelė: Gurynešrudynes, meiš brekamas, jūdberī žirgeliai nairnedami... Ž. K.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas

1) Daukša Stasys Nr. Nr. 4, 5, 6, 7, 11.

2) Čiapas Kazys - visas kitas žinias.

Gimimo vieta(os) 1 ir 2 Vaitimėnai, km.

Amžius

iki 15	15 — 25	25 — 40	40 — 60	1, 2	2
				60 — 80	per 80

valsčius

Silalė.

apskritis

Tauragė.

13. Istorinēs Līniss

Sk. 12. Vaitimēnai. a) Senai čia gyvenęs
vaitas (vāts). Vāta minėjims - Vātimēnas.
b) J. (Kazys (Ciapas))
(Klaida!)

Sk. 12. Vaitimēnai. Kaimas įsikūęs tarp mišų. Bandėriavę
ėjo į Obelyno dvargį, pas Kaminską.
Į pienkiemus išsikūstė 1912 m. Seniau čia žmonės
buvo labiau atsilieję nuo kultūros. Dabar yra mokykla,
suaikoma nemažų laikraščių.

15. Vardų kilmės aiškinimai

Sk. 12. Vaitimēnai. a) Senai čia gyvenęs
vaitas (vāts). Vāta minėjims - Vātimēna.
(Ciapas Kazys) Laurynas
b) Kiti sakoma, kad vardas kils iš to būdo:
Mat, pirmieji kaimo gyventojai turėjo blogą su-
sisiėkimą. Kur važinodami, turėjo dejuoti:
Va, va, vai, vai, vā tu mūna! (ai tu mano!)
Iš to ir vardas
kilęs. L.K.